

Dosarul nr. 2ra-956/23
2-22143366-01-2ra-10072023

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Taraclia (A. Scripcenco)
Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (G. Vavrin, I. Dănăilă, N. Bondarenco)

ÎNCHEIERE

24 ianuarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de Gospodăria Țărănească „Derivolcova Eudochia”,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Gospodăria Țărănească „Derivolcova Eudochia” împotriva lui Ivan Caramalac cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 30 martie 2023 a Curții de Apel Cahul,

constată:

La 30 septembrie 2022 GȚ „Derivolcova Eudochia” s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva lui Ivan Caramalac cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că, la 06 iunie 2022 pârâtul Ivan Caramalac a înaintat în instanța de judecată o acțiune civilă împotriva GȚ „Derivolcova Eudochia” cu privire la repararea prejudiciului. Ședința de judecată a fost fixată pentru 16 august 2022. Din motiv că Ivan Caramalac, fiind citat legal, nu s-a prezentat în ședință, prin încheierea din 16 august 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia s-a dispus scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată.

Susține reclamanta că a suportat cheltuieli de judecată pentru examinarea cererii de chemare în judecată înaintată de Ivan Caramalac în sumă de 8 800 de lei pentru servicii de asistență juridică, fapt confirmat prin bonul de plată seria DAA nr. 29167079 și suma de 245,28 de lei, cheltuieli pentru deplasarea avocatului de la Chișinău – Taraclia, tur-retur pentru a participa la ședința din 16 august 2022, fapt confirmat prin biletele de călătorie.

Reclamanta a solicitat încasarea sumei de 8 800 de lei, cheltuieli de judecată suportate pentru asistența juridică și suma de 245,28 de lei, cheltuieli pentru deplasarea avocatului la ședința din 16 august 2022.

Prin hotărârea din 21 noiembrie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia s-a admis acțiunea și s-a încasat de la Ivan Caramalac în beneficiul GȚ „Derivolcova

Eudochia” cheltuieli de judecată pentru asistența juridică în sumă de 8 800 de lei și cheltuieli pentru deplasare în ședința de judecată, în sumă de 245,28 de lei, iar în total suma de 9 045,28 de lei.

Manifestând dezacord cu hotărârea primei instanțe, la 05 decembrie 2022, în interiorul termenului prevăzut la art. 362 din Codul de procedură civilă, Ivan Caramalac, a declarat apel împotriva hotărârii din 21 noiembrie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia (f.d. 31), iar la data de 31 ianuarie 2023 a depus apelul motivat (f.d. 43-44).

Prin decizia din 30 martie 2023 a Curții de Apel Cahul, a fost admis apelul declarat de Ivan Caramalac, casată integral hotărârea din 21 noiembrie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia și pronunțată o nouă hotărâre, după cum urmează:

S-a admis parțial acțiunea înaintată de GȚ „Derivolcova Eudochia” și s-a încasat de la Ivan Caramalac în beneficiul GȚ „Derivolcova Eudochia” suma de 2000 de lei în contul achitării cheltuielilor pentru asistența juridică și suma de 245,28 de lei pentru cheltuieli de transport, suportate la examinarea unei cauze civile.

S-a încasat de la Ivan Caramalac în beneficiul GȚ „Derivolcova Eudochia” cheltuieli de transport în sumă de 240 de lei.

Pentru a decide astfel, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii contestate, instanța de apel a constatat că instanța de fond la adoptarea hotărârii nu a determinat toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, iar soluția este una neîntemeiată.

Instanța de apel a reținut că, în acord cu practica națională sub aspectul soluționării cererii de restituire a cheltuielilor pentru asistență juridică acordată, se va ține cont că cheltuielile pentru asistență juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, următoarelor documente: a) dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); b) copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; c) listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).

La determinarea quantumului compensației, instanța de judecată, va mai ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistență (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; natura și durata relației dintre avocat și client; experiența, reputația și abilitatea avocatului; justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; alți factori, la discreția instanței.

Analizând materialele dosarului în vederea aprecierii volumului de muncă depus de avocat pe cauza civilă intentată anterior la acțiunea lui Ivan Caramalac,

instanța de apel a constatat că pe caz a fost petrecută o singură ședință de judecată cu participarea avocatului, iar soluția adoptată a fost scoaterea de pe rol a cererii, din motivul neprezentării reclamantului, citat legal. Litigiul avea ca obiect recuperarea venitului ratat și compensarea cheltuielilor de judecată. Astfel, s-a reținut că serviciile de asistență juridică care au fost achitate de către GȚ „Derivolcova Eudochia” pentru asistența juridică acordată de avocat se rezumă, în principal, la participarea avocatului în ședință de judecată. Prin urmare, cuantumul solicitat de GȚ „Derivolcova Eudochia” pentru asistența juridică în mărime de 8 800 de lei apreciat în raport cu complexitatea problemei juridice ridicate de speță, volumul și timpul de muncă al avocatului, nu a fost unul real, necesar și rezonabil ca mărime. Avocatul nu a prezentat instanței de judecată o listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat pentru apărarea poziției clientului său și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).

Drept consecință, instanța de apel luând în considerare dispozițiile art. 94 alin. (1) coroborat cu art. 96 alin.(1)–(1¹) din Codul de procedură civilă a considerat ca fiind rezonabil pentru a compensa cheltuielile suportate de GȚ „Derivolcova Eudochia” pentru asistența juridică în mărime de 2 000 lei. De asemenea, având la bază prevederile art. 90 lit. d) coroborat cu art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, consideră că urmează a fi compensate integral cheltuielile de transport suportate de GȚ „Derivolcova Eudochia” în mărime de 245,28 de lei pentru prezența avocatului în ședința de judecată din 16 august 2022, întrucât aceste cheltuieli au fost probate integral prin documente justificative.

La 27 iunie 2023, GȚ „Derivolcova Eudochia” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând a declara admisibil recursul, a admite recursul, a casa integral decizia din 30 martie 2023 a Curții de Apel Cahul, ca fiind nefondată și a menține integral hotărârea din 21 noiembrie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia și a încasa suplimentar de la Ivan Caramalac în beneficiul GȚ „Derivolcova Eudochia” suma de 240 de lei, cu titlu de cheltuieli de transport pentru deplasarea avocatului la ședința Curții de Apel Cahul la 30 martie 2023 (f.d. 86-90).

În motivarea recursului, recurenta a menționat că GȚ „Derivolcova Eudochia” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Ivan Caramalac în ordinea art. 166-167 din Codul de procedură civilă și nu cu o cerere cu valoare redusă în ordinea art. 276² din Codul de procedură civilă. Astfel, cererea de chemare în judecată urma să fie examinată în procedură contencioasă conform prevederilor art. 183–258 din Codul de procedură civilă.

Indică recurenta că instanța de recurs este obligată să se conformeze prevederilor art. 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 14 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, art. 1, 6, 13, 41 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, art. 1 al Primului Protocol adițional la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, art. 1, 4, 7, 8 din Constituția Republicii Moldova și să examineze în fond cererea de recurs.

Solicită recurenta ca instanța de recurs să nu aplice prevederile art. 254 lit. a¹) și art. 276², 276³, 276⁴ din Codul de procedură civilă, deoarece ele sunt în contradicție cu prevederile legale sus-menționate.

Consideră că suma de 8 800 de lei, achitată de GȚ „Derivolcova Eudochia” avocatului, pentru reprezentarea acesteia în instanța de judecată la examinarea

cauzei civile inițiată de Ivan Caramalac este o sumă reală, necesară și rezonabilă, or aceasta a achitat onorariul pentru reprezentarea recurentei nu numai pentru o instanță de judecată, dar pentru toate ședințele de judecată în toate instanțele de judecată naționale.

Curtea Supremă de Justiție, la 11 iulie 2023, a expediat în adresa intimatului copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 99), însă până la examinarea acestuia, intimatul nu a făcut uz de dreptul său procedural și nu a depus referință prin care să-și expună poziția procesuală pe marginea criticilor formulate în recurs.

Examinând recursul depus, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele motive.

Conform art. 429 alin. (4) lit. c) din Codul de procedură civilă, nu pot fi atacate cu recurs deciziile emise de instanța de apel, fără drept de recurs.

Conform art. 433 alin. (1) alin. a¹) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin.(5).

Articolul 440 din Codul de procedură civilă, stipulează că, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Capitolul XXI¹ din Codul de procedură civilă, prevede procedura în cazul cererilor cu valoare redusă, care potrivit art. 276² alin. (1), dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depășește 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanței, fără a se lua în considerare dobânzile, penalitățile, cheltuielile de judecată și alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.

Conform art. 276⁴ alin. (4) din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condițiile prezentului cod. Deciziile instanței de apel nu se supun recursului, fiind definitive și irevocabile de la pronunțare.

În sensul prevederilor legale menționate supra, este de înțeles că apelul depus împotriva hotărârii primei instanțe adoptată în cauza civilă examinată în procedura cererilor cu valoare redusă, se examinează de Curțile de apel, iar deciziile emise după examinarea apelului împotriva hotărârii nu se supun recursului, fiind definitive și irevocabile de la pronunțare, situație care se atestă în speța dată.

Drept consecință, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că decizia din 30 martie 2023 a Curții de Apel Cahul, nu poate fi contestată cu recurs, iar completul de judecată nu este competent de a examina cererea de recurs formulată de GȚ „Derivolcova Eudochia”, reprezentată de avocatul Nicolae Daniliuc.

În acest context și în lipsa unor împuterniciri exprese, Completul de judecată relevă că soluția completului se limitează doar la dreptul de a considera inadmisibilă

cererea de recurs depusă de GȚ „Derivolcova Eudochia”, reprezentată de avocatul Nicolae Daniliuc, or, reieșind din prevederile art. 429 alin. (4) lit. c) coroborat cu prevederile art. 276⁴ alin. (4) din Codul de procedură civilă, decizia contestată nu formează obiectul recursului și prin urmare, acesta este inadmisibil în conformitate cu prevederile art. 433 alin. (1) alin. a¹) din Codul de procedură civilă.

Având în vedere circumstanțele care preced, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de GȚ „Derivolcova Eudochia” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270 și 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Gospodăria Țărănească „Derivolcova Eudochia”.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc